

Hierbij onderbouwing van onze reactie (alle plannen tezamen significant negatief effect, geitenpad, advies Commissie MER).

1. Alle plannen tezamen

In de omgevingsvisie worden 3 scenario's uitgewerkt. Zelfs bij de toevoeging van 570 woningen (het kleinste scenario, A) is er een negatief significant effect. Interen saldering was daarin al meegenomen.

Ik heb de beschrijving van de effecten van het kleinste scenario toegevoegd.

(570 woningen is al meer dan de behoefte van Hattem zelf. In die getallen was de instroom van Zwolle al meegenomen. De behoefte aan woningbouw in Hattem is onder andere na te lezen in de toelichting van 't Veen).

De raad koos voor 1100 woningen.

Uit planMER omgevingsvisie, pag 85.

7.4.1 Scenario A Eigen woningbehoefte

Vermesting/verzuring

De 570 nieuwe (gasloze) woningen zullen leiden tot extra stikstofemissies (NO_x) door verkeersbewegingen. Om het depositie-effect op Natura 2000 te bepalen zijn indicatieve berekeningen uitgevoerd. Voor realisering van scenario A zijn behalve de 303 woningen aan harde capaciteit nog 267 woningen uit de zachte plancapaciteit nodig. Het betreft hier in veel gevallen locaties waar nog functionerende gebouwen aanwezig zijn met een actueel aardgasgebruik (dus stikstofemissies) en een bestaande verkeersgeneratie. Aangenomen wordt dat bij deze zachte plancapaciteit voor 50% gebruik gemaakt kan worden van interne stikstofsaldering. Deze 267:2 woningen maken 23% uit van het totale aantal woningen in dit scenario. AERIUS Calculator (zie Bijlage 5) berekent voor de verkeersbewegingen van scenario A een totale stikstofemissie van 1.339 kg NO_x en 107 kg NH_3 per jaar. 23% hiervan is (afgerond) 308 kg NO_x /jr en 25 kg NH_3 /jr die als interne saldering in de referentiesituatie als vlakbron centraal in Hattem wordt ingevoerd in de verschilberekening voor dit scenario. Voor de verkeersgeneratie en afwikkeling wordt verwezen naar figuur 7-11. Als rekenjaar is 2022 gehanteerd, bij wijze van worst-case benadering. De komende 10 jaar zal het wagenpark naar verwachting aanzienlijk elektrischer en dus schoner worden.

Dit scenario leidt tot een toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken met maximaal 7,88 mol/ha/jr en 4,33 mol/ha/jr. Gezien de reeds zwaar door stikstof overbelaste habitats en leefgebieden binnen met name de Veluwe, leidt dit scenario tot significant negatieve effecten op Natura 2000.

2. Geitenpad: verkorten wegen in berekeningen van losse projecten en plannen

1.3 Beoordeling

Woningbouwscenario's

In onderstaande tabel zijn de ecologische effecten van de verschillende woningbouwscenario's beoordeeld.

Tabel 7-8 Samenvatting effecten woningbouwscenario's

Thema	Scenario A	Scenario B	Scenario C	Scenario C-e1	Scenario C-e2
Afname agrarisch areaal	0	0	22,5 ha	22,5 ha	22,5 ha
Verandering NH3-emissie in kg/jaar	+ 82	+ 138	-146	-152	-75
Verandering NOx-emissie in kg/jaar	+ 1.031	+ 1.717	+ 2.934	+ 2.727	+ 3.554
Max. depositieverandering Veluwe (mol/ha/jr)	+ 7,88	+ 15,53	+ 18,94	+ 15,21	+ 0,41
Max. depositieverandering Rijntakken (mol/ha/jr)	+ 4,33	+ 8,55	+ 9,68	+ 10,3	+ 8,37
Afname gifgebruik landbouw	0	0	-166 kg/jr	-166 kg/jr	-166 kg/jr
Verdroging	0	0	0/+	0/+	0/+
Verstoring	0	0	0	0	0
Versnippering	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+
Biodiversiteit	0/+	0/+	+	+	+

Knelpunten

De bovenstaande tabel heeft alleen betrekking op het *cumulatieve* effect van *alle* woningbouwplannen. In de praktijk zal het uitbreiden van de woningvoorraad plaatsvinden in de vorm van vele kleine projecten die ieder afzonderlijk veelal te weinig verkeer genereren voor een relevant depositie-effect op Natura 2000. Het verkeer vanuit dergelijke kleine projecten gaat immers reeds snel op in het heersende verkeersbeeld en zal op projectniveau dus veel minder ver worden doorgerekend dan op het cumulatieve planniveau van het voorliggende MER.

Het knelpunt van de cumulatieve stikstofdepositie van alle woningbouwplannen kan niet op het niveau van de gemeente Hattum worden opgelost en vergt maatregelen op provinciaal en rijksniveau.

3. Advies plan MER op de omgevingsvisie

De planMER is een adviserend orgaan, ze kan dus niet meer dan adviseren.

De commissie MER geeft in haar advies aan dat het mogelijk maken van woningbouw een adequate aanpak vereist van de stikstofproblematiek op provinciaal en /of nationaal niveau. Die is er (nog) niet.

Natuur

Bij het MER is geen **Passende beoordeling** opgenomen. De Commissie adviseert dit wel te doen bij omgevingsvisies wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op voorhand niet zijn uit te sluiten. Bij dit MER is wel (bijna) alle informatie opgenomen die nodig is voor een **Passende beoordeling** op het detailniveau van de omgevingsvisie. Hieruit blijkt dat woningbouw kan leiden tot een toename van stikstofdepositie in daarvoor gevoelige natuurgebieden. Dit kan mogelijk worden voorkomen door het uit productie nemen van agrarische grond, of door mitigerende maatregelen zoals emissiearm bouwen. De mogelijkheden voor mitigerende maatregelen staan verspreid door de tekst van MER, (ontwerp) omgevingsvisie en achterliggende rapporten.

Uit het MER blijkt ook dat de mogelijkheden voor de gemeente om deze problematiek op te lossen beperkt zijn, temeer vanwege de ligging tussen kwetsbare Natura 2000-gebieden en drukke verkeersaders. Het mogelijk maken van woningbouw vereist ook een adequate aanpak van de stikstofproblematiek op provinciale en/of nationale schaal.